

Beste lau urte korapilatsu datoz

Xabier Letona

@xletona

ESPAINIAKO ESTATUKO urdin zabal horrek beltz utzi du etorkizuna, hori da hauteskunde orokor hauetatik atera daitekeen ondorio nagusia. Beltzak izan dira PPren azken lau urteak ikuspegi sozial eta aurrerakoi batetik begiratuta, eta joera bera nabarmenduko da datozen lau urteetan. Gobernu eraketarako zenbakiak korapilatsuak dira oraingoan ere Madrilen, baina bigarren itzuli honek argiago utzi ditu kontuak eta, matematikoki posible bada ere, oso gaitza da irudikatzea PPren gobernu alternatiborik.

Koalizio handiaren gobernuak ere indarra galdu du PSOEek beherantz eta PPK gorantz jarraitzen duten honetan. Emaiza logikoa da PSOE abstenitzea eta PPri Moncloako giltza uztea, honek gutxiengoan gobernatu dezan. Gehien- go osoarekin baino gaitzagoa izango zaio orain kaioari eta gai sozial askotan akaso ez da aurreko legegaldian bezain basatia izango, baina oinarritzko gaietan –ekonomia, lurralde antolaketa, Europar Batasuna...– behar adinako sostengua izango du Ciudadanosen eta PSOEren aldetik.

ESPAINIA beltz horretan bi puntu nabarmentzen dira berriz ere, Katalunia eta Hego Euskal Herria, baina hauek ere ez ohiko moduan. Nabarmentze hori beti ikuspegi abertzalekoa izan bada, oraingoan Elkarrekin Ahal Dugu (EAD) nagusitu da bietan, bihotzean Estatua- ren logika daraman indar politikoa. Euskal politikaren betaurreko zaharrak ateratzen dituenak, esaterako, esango du “boto espainolista” gailendu dela; betaurreko berriek azpimarratuko dute, Euskal Herriaren erabakitzeke eskubidearen aldeko indarra dela.

Edozein modutan, Madrilen euskal ahots nagusia Elkarrekin Ahal Dugure-

na da, eta hori sinbolikoki kolpe esanguratsua da ahots hori bereganatu ohi duen EAJrentzat. Iragan abenduan dugu iltzatua begirada, baina ikuspegi historikotik emaitza itzela da EADrena, hain alderdi berria izanik Hego Euskal Herrian horren emaitza ikusgarriak lortzea fenomeno erabat ezohikoa baita; ezin uka, dena den, Espainian indar berriak lortutako emaitzak hemengo arrakasta iluntzen duela, logika estatalista duen indar batean normala den moduan. Eta hala ere, garaipenak erraldoia izaten jarraitzen du: EAEn lehen indarra bototan eta eserlekutan, –Bizkaian EAJren aurretik!– eta Nafarroan bigarren indarra, UPNtik gertu. 2011n inork ezingo zukeen halakorik irudikatu.

Madrilen euskal ahots nagusia Elkarrekin Ahal Dugurena da eta hori sinbolikoki kolpe esanguratsua da ahots hori bereganatu ohi duen EAJrentzat

NAFARROAKO aldaketaren gobernuak eratu ahal izateko Ahal Dugu giltzarri izan zen, eta orain bera da honen sostengu garrantzitsuena. Hala ere, aldaketaren perspektibatik, emaitzek irudi gogorak utzi dituzte Nafarroan: abenduko emaitza berdintsuak dituzte UPN-PP, PSN eta C's-ek (2.000 boto gehiago orain), baina aldaketaren gobernuak sostengatzen duten indarrak baino 40.000 boto gehiago.

EH Bilduk ez du asko galdu erresuma zaharrean, baina eserleku bat buruan duenarentzat 3.000 boto gutxiago erdiesteatsigarria da. Zeresanik ez botoen erdia galdu duen Geroa Baiarentzat; argi da ez direla hauek filosofietarako garaiak. Ados, ezin dira hauteskunde motak konparatu, baina zenbakiak hori dira, nahi diren irakurketak egiteko. Aldaketaren Gobernuari irudi latza geratu zaio: Uxue Barkos lehendakariaren alderdiak botoen %4,28 du. Ez da erraza izango bere alderdiak adinako sostengu txikia duen gobernu lehendakariarik aurkitzea.

EZPAL ugari atera daitezke hauteskunde hauetatik, baina merezi du arreta jartzeari EH Bilduren berak jarraitzen duelako izaten galtzailerik handiena. Bazuen iragan abenduko ataka larritik ateratzen hasteko esperantzarik, baina ez da halakorik izan. Ez enfoko sozial handiagoak, ez hautagai aldaketek, ez Abianek, ez Arnaldo Otegi, ezker ez du eragotzi zulo beltzak gehiago irentsea: osteraren 35.000 boto galdu ditu (2011n 333.000 eskuratu zituen, abenduan 219.000 eta orain 184.000). Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeetako botoak bestelako joera izaten du, baina ezin uka EH Bildurena moduko joera oso arriskutsua dela edozein alderdiren etorkizunarentzat. ■